

Referencer kan findes i den fulde rapport
Vores Bidrag 2021

Anstændige jobs og økonomisk vækst

VORES BIDRAG TIL ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

Den almene sektor, som står for hver femte bolig i Danmark og huser hver sjette borger i landet, er en vigtig driver for vækst og beskæftigelse i Danmark.

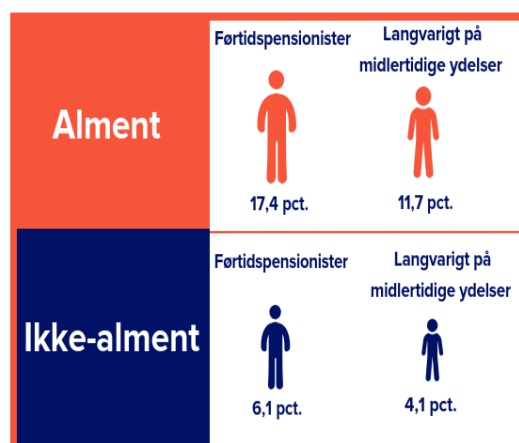
Det sociale arbejde i den almene sektor har et dedikeret fokus på beskæftigelse. Samtidigt skabes der jobs i de almene boligers mange bygge- og driftsaktiviteter, hvor der sikres fair arbejdsmarkedsvilkår.

VI UNDERSTØTTER, AT LANGTIDSLEDIGE KOMMER I BESKÆFTIGELSE

Frem til 2022 forventes beskæftigelsen i Danmark at vokse med knap 80.000 personer (Formandskabet – Det Økonomiske Råd, 2021). Alligevel er der en relativt stor gruppe på ca. 500.000 langtidsledige, som har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet (Finansministeriet, 2021b).

Det drejer sig om en gruppe af borgere, som er på førtidspension eller andre langvarige sociale ydelser, og som kæmper med et komplekst sæt af udfordringer. Relativt mange af disse borgere bor alment – knap hver tredje almen beboer tilhører gruppen.¹

Erfaringer viser, at kommunal aktive-
ring suppleret med en borgernær rela-
tion giver de mest succesfulde resulta-
ter hos denne gruppe mennesker.²

¹ Blandt de 16-64-årige. BL's egne beregninger pba. Danmarks Statistiks registerdata.

² Se litteraturgennemgangen i BL – Danmarks Almene Boliger (2021a).

Derfor har en række boligorganisationer i samarbejde med kommunerne igangsat målrettede indsatser for at løfte beskæftigelsesgraden blandt de relevante beboere.

Beskæftigelsesrettede indsatser findes i stort set alle boligsociale helhedsplaner. Boligsociale medarbejdere spiller en brobyggende rolle i, at beboerne får en god kontakt til jobcenter, det lokale erhvervsliv, kompetencegivende uddannelse og lignende tilbud.

I knap halvdelen af de boligsociale helhedsplaner arbejdes der med fremskudte beskæftigelsesindsatser. Her samarbejder boligorganisationen og jobcentret løbende om at løfte borgere med udfordringer i beskæftigelse.

Fremskudte beskæftigelsesindsatser er ofte fysisk placeret i boligområdet, hvor det er nemmere for borgere at møde de offentlige tilbud, og hvor jobcentret kan benytte boligsociale medarbejders ressourcer mere aktivt.³ I administrationen af boligorganisationerne er der også fokus på at få ledige i arbejde. Der var i alt ansat knap tre personer i støttet beskæftigelse pr. 100 medarbejdere i de almene boligorganisationer og administrationselskaber, begge målt i fuldtidspersoner. Det samlede landsgennemsnit er på godt fire fuldtidspersoner i støttet beskæftigelse pr. 100 fuldtidsansatte.⁴

³ BL's egne beregninger pba. data fra Landsbyggerfonden.

⁴ Dette omfatter fx personer på overførsler i praktikker, løntilskud, nytteindsatsen og fleksjobbere. Beregningen for landsgennemsnittet omfatter ikke et

mindre antal vikarer i jobrotation o.l. mindre foranstaltninger på dagpenge. BL's egne beregninger pba. tal i jobindsats.dk samt Statistikbanken\RAS300 og Statistikbanken\LBESK21.

Case: Fremskudt beskæftigelsesindsats i Korskærparken

Korskærparken i Fredericia har igennem en årrække haft en stor andel beboere uden for arbejdsmarkedet og med et lavt uddannelsesniveau. Det har helhedsplanen i området siden 2013 håndteret via aftaler med lokale offentlige og private aktører. Beboerne kommer i beskæftigelsestilbud gennem partnerskaber med entreprenører og håndværkere. Dette suppleres med målrettede uddannelsesindsatser, udvikling af socioøkonomiske virksomheder, kompetencegivende og forberedende uddannelsestilbud i samarbejde med lokale aktører m.v.

Nogle eksempler fra indsatsen er: individuelle vejledningsforløb for unge med særlige behov, lommepegejobs, kvindeorienteret uddannelsesforløb målrettet beskæftigelse i byggebranchen, jobformidlingsworkshops, jobsøgningskursus, mentorordninger, coaching og uddannelsesvejledning.

Resultaterne taler for sig selv:

- Beskæftigelsen for fastboende beboere er steget med fem-otte procentpoint siden 2013 i sammenligning med en kontrolgruppe.
- Den årlige erhvervsindkomst er steget med 10-20.000 kr., og antallet af uger på offentlige overførsler er i gennemsnit faldet med fire-fem uger pr. år beregnet ved samme metode.
- Tilflyttere til området i de seneste år klarer sig også bedre end deres forgængere.

Området har i samme periode fået renoveret boligerne med støtte fra Landsbyggefonden på knap en mia. kr. Det har åbnet et vindue for beskæftigelsesorienterede forløb i byggeriet for ledige beboere, men andre erhvervsområder i kommunen er også tænkt ind. Fx i forhold til rengøring, catering og gartneri. Der er etableret en fremskudt beskæftigelsesindsats, hvor jobformidlere fra kommunen arbejder direkte i boligområdet i samarbejde med de boligsociale medarbejdere – og i samarbejde med lokale aktører tilbydes der kompetencegivende og forberedende uddannelsestilbud for både unge og voksne.

Beskæftigelse og uddannelse er forsat i fokus i helhedsplanen for Korskærparken for 2019-2022.

Kilde: BL – Danmarks Almene Boliger (2020a).

VI BIDRAGER TIL VÆKST OG BESKÆFTIGELSE

Med godt 580.000 boliger, der skal driftes, vedligeholdes og renoveres, sætter de almene boligorganisationer et markant aftryk på det danske arbejdsmarked. Dels er knap 14.000 personer fuldtidsbeskæftiget i de almene boligorganisationer, dels bidrager branchens indkøb af bygge- og serviceydelser til at skabe beskæftigelse i andre brancher.⁵

Frem mod 2026 vil den almene boligsektor investere mere end 30 mia. kr. af de almene beboeres fælles opsparing i Landsbyggefonden i at renovere almene boliger på tværs af landet. Hver gang der investeres en mia. kr. i almene renoveringer, skabes der ca. 800 jobs: 400 i byggeriet og 400 i rådgivnings- og servicebranchen.⁶

Dertil kommer de nybyggerier og boligforbedrende investeringer, som boligorganisationerne selv står for at finansiere. Disse aktiviteter har, ud over at være en direkte kilde til jobs og lærepladser, også en positiv afledt effekt på resten af økonomien igennem øget indkomst og forbrug hos ansatte i byggebranchen.

Bolig-, bygnings- og anlægsinvesteringer er generelt blandt de investeringer, som skaber de største beskæftigelses-effekter for faglærte, men også for dem, der alene har en

grundskoleuddannelse (Formandskabet – Det Økonomiske Råd, 2020).

Landsbyggefonden

Landsbyggefonden er en selvejende institution, stiftet af almene boligorganisationer og oprettet ved lov i 1966. Formålet er at fremme det almene byggeris selvfinansiering.

Gennem huslejen betaler de almene beboere til Landsbyggefonden. Fonden er dermed en fælles og solidarisk opsparing, der sikrer, at de almene boliger kan blive renoveret, uden at det medfører store huslejstigninger og uden tilskud fra staten.

Huslejen i almene boliger går til at betale for drift og vedligeholdelse af boligafdelingen og til at afdrage på realkreditlånet. Når lånet er tilbagebetalt, fortsætter beboerne med at betale den samme husleje som før. Den del, som før gik til afdrag, indbetaler beboerne i stedet til Landsbyggefonden.

Opsparingen i Landsbyggefonden er dermed beboernes penge.

⁵ Dette er et estimat baseret på Vores Bidrag spørgeskema for 2021. Estimaterne er altid forbundet med en vis statistisk usikkerhed. Den sande værdi

for antallet af fuldtidsansatte i den almene sektor ligger mellem 8.800 og 18.400.

⁶ AE (2020) pba. beregninger i ADAM.

VI BIDRAGER TIL ET FAIR ARBEJDSMARKED

En vigtig værdi i den almene boligsektor er ordentlighed. Det betyder også, at det er vigtigt for boligorganisationerne, at samarbejdspartnere og leverandører også repræsenterer ordentlighed. De skal være konkurrencedygtige på pris og kvalitet og have styr på aflønning, arbejdsmiljø og arbejdstagerrettigheder i henhold til dansk lovgivning og danske overenskomster.

Derfor anvender 72 pct. af boligorganisationerne arbejdsklausuler.

Heraf følger 42 pct. op på, om de indgåede aftaler om at følge danske overenskomster og sikre et ordentligt arbejdsmiljø også overholdes.

BAT-kartellet har meldt ud, at de almene renoveringer er nogle af de bedste, når det kommer til ordentlige løn- og arbejdsvilkår (BL – Danmarks Almene boliger, 2020b).

Ligeledes er ansatte i almene boligorganisationer omfattet af danske overenskomster.

Case: Indsats mod social dumping i Fyns Almennyttige Boligselskab

Fyns Almennyttige Boligselskab i Odense renoverer boliger med støtte fra Landsbyggefonden. Det er meget store byggesager, der skal sendes i EU-udbud, så virksomheder i alle EU-lande kan byde på at udføre opgaverne.

Det giver en risiko for social dumping og kræver opmærksomhed på løn- og arbejdsforhold.

Derfor anvender FAB arbejdsklausuler, og de følger kontinuerligt op på, at alle entreprenører på deres pladser overholder dem. Fx beder FAB løbende om at se kopier af lønsedler fra alle ansatte på byggepladsen og på den måde få dokumenteret, at kravene overholdes. De tjekker fx, at både danske og udenlandske ufaglærte får den løn, de skal have.

Kilde: Bo Godt (2020)